

BANE NOR SF

Revisjon oppfølging av uønskede hendelser

TILSYNSRAPPORT NR. 2019-06

1	Bakgrunn og mål	3
2	Konklusjon.....	3
3	Avvik.....	4
4	Observasjoner	5
5	Andre forhold.....	5
6	Om tilsynet	5
6.1	Administrative data	5
6.2	Gjennomføring	5
6.3	Omfang	5
6.4	Måloppnåelse	5
6.5	Kriterier	5
6.6	Om avvik og observasjoner.....	5
6.7	Tilsynsrapport.....	6
6.8	Oppfølging og sanksjonsmiddelbruk	6
6.9	Fornøyd med gjennomføringen av tilsynet og rapporten?	6
	VEDLEGG – FORSKRIFTSTEKST	7
	Sikkerhetsstyringsforskriften	7

1 Bakgrunn og mål

Bane NOR SF (BN) har sikkerhetsgodkjenning som infrastrukturforvalter for det nasjonale jernbanenettet. Med utgangspunkt i tilsynserfaringer, har Statens jernbanetilsyn (SJT) fastsatt tre prioriterte tema for tilsyn med BN i 2019. Oppfølging av uønskede hendelser er et av de tre prioriterte temaene.

Tilsynet ble gjennomført som en revisjon.

Foruten å avdekke hvorvidt Bane NOR SF gjennomfører sin virksomhet i samsvar med jernbanelovgivningen, hadde tilsynet som mål å finne ut om uønskede hendelser følges opp på en slik måte at det skjer en reell reduksjon av gjentakelse.

Revisjonen dekket Bane NOR SFs system for oppfølging av uønskede hendelser.

Tilsynet ble gjennomført på bakgrunn av tilsynets fastlagte årsprogram for tilsyn.

2 Konklusjon

Oppfølging av uønskede hendelser fremstår som et prioritert område hos Bane NOR SF, og det fremkom mye god vilje hos intervjuede ledere og medarbeidere for å få til etterlevelse av et godt system for slik oppfølging.

Det fremstår som et forbedringsområde for Bane NOR SF å sørge for at tiltak for lukking av uønskede hendelser i større grad er egnet til å hindre gjentakelse. Et annet forbedringsområde er å sørge for at hendelser systematisk sees i sammenheng og ikke nødvendigvis bare behandles enkeltvis.

Rapportdato:

Øystein Ravik
Avdelingsdirektør
Dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signaturer

Arild Bruun
Revisjonsleder

3 Avvik

Avvik 1

Bane NOR har mangler ved oppfølgingen av uønskede hendelser.

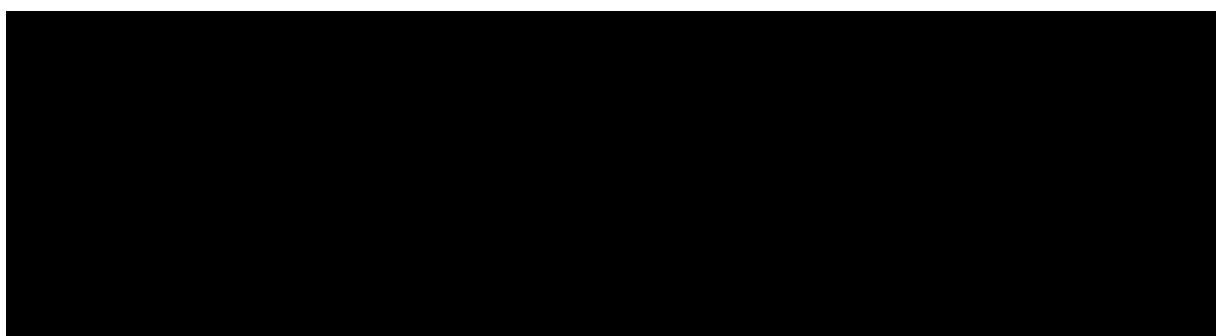
Avvik fra:

Sikkerhetsstyringsforskriften § 7-2, jf. 7-4

Revisjonsbevis:

1. Det ble opplyst at ved avslutning av oppfølging av uønskede hendelser skjer dette i relativt stor grad på basis av tiltak som ikke er reelle tiltak for å hindre gjentagelse. Tiltak lukkes også på bakgrunn av planer om gjennomføring av tiltak.

Eksempler som bekreftet opplysningene:

4. Det ble opplyst at hendelser i varierende grad vurderes i forhold til andre, tilsvarende hendelser i eget og andre områder når årsaker og tiltak skal vurderes.

Eksempler:

- Ved feilhandlinger fra eget personell i ett område vurderes det ikke systematisk om tilsvarende feil gjøres i andre områder

- Pashendelser vurderes enkeltvis og ikke samlet, eller sett i sammenheng med andre sikkerhetsmessige forhold som har betydning for vurderingen, f.eks. feil på ATC

Avvik 2

Det er enkelte mangler ved oppfølging av uønskede hendelser der oppfølgingen kan ha grensesnitt mot andre jernbaneselskaper.

Avvik fra:

Sikkerhetsstyringsforskriften § 7-4, jf. 4-6

Revisjonsbevis:

1. Det ble opplyst at det i liten grad skjer samarbeid og koordinering med togselskapene om lukking av uønskede hendelser med grensesnitt til togselskapene

4 Observasjoner

Det ble ikke notert observasjoner under revisjonen.

5 Andre forhold

Det ble ikke notert andre forhold under revisjonen.

6 Om tilsynet

6.1 Administrative data

Rapport nr.:	2019-06
Saksnr.:	19/1417
Virksomhet:	Bane NOR SF
Kontaktperson:	Tina Jaspal
Revisjonslag:	Katherine Hui, Mette Mjelstad, Kåre Bøklepp og Arild Bruun

6.2 Gjennomføring

Virksomheten har gitt nødvendig tilgang til dokumenter og personell – og har lagt alle forhold til rette for en effektiv gjennomføring.

Åpningsmøte:	19.06.2019
Feltarbeid:	19.06.2019-20.06.2019
Sluttmøte:	20.06.2019

6.3 Omfang

Tilsynet er gjennomført som dokumentgjennomgang og feltarbeid hos Bane NOR.

6.4 Måloppnåelse

Foruten å avdekke hvorvidt Bane NOR gjennomfører sin virksomhet i samsvar med jernbanelovgivningen, hadde tilsynet som mål å finne ut om uønskede hendelser følges opp på en slik måte at det skjer en reell reduksjon av gjentagelse.

Målet med revisjonen ble oppnådd.

6.5 Kriterier

Tilsynskriteriene er kravene som er stilt i jernbanelovgivningen. En oversikt over jernbanelovgivningen med kommentarer er gitt på: www.sjt.no.

6.6 Om avvik og observasjoner

Tilsyn er en systematisk, uavhengig og dokumentert prosess for å fremskaffe objektive bevis og vurdere i hvilken grad bevisene oppfyller revisjonskriteriene. Revisjonsbevisene vil være grunnlaget for revisjonsfunnene. Statens jernbanetilsyn grupperer revisjonsfunnene i avvik og observasjoner.

Avvik er mangel på oppfyllelse av krav i eller i medhold av lov.

Observasjon er forhold som ikke er avvik, men som kan utvikle seg til det.

Vi forventer at virksomheten vurderer observasjoner og håndterer disse slik at de ikke utvikler seg til/bidrar til avvik.

6.7 Tilsynsrapport

Denne tilsynsrapporten beskriver de avvik som er avdekket, og de observasjoner som er registrert gjennom revisjonen.

Statens jernbanetilsyn praktiserer negativ rapportering. Det vil si at tilsynsrapporter i hovedsak omhandler manglende samsvar med norsk jernbanelovgivning. Forhold der kravene er tilfredsstillende oppfylt beskrives normalt ikke.

Tilsyn er basert på stikkprøver. Det innebærer at det kan eksistere mangler som ikke er blitt avdekket.

6.8 Oppfølging og sanksjonsmiddelbruk

Statens jernbanetilsyn pålegger som hovedregel at virksomheten innen en tidsfrist identifiserer årsaken til avvikene, iverksetter tiltak både for å fjerne avvikene og årsakene til disse og å evaluere effekten av gjennomførte tiltak. Pålegg gis i et oversendelsesbrev der denne rapport følger som vedlegg.

På tilsynets hjemmeside er det gitt nærmere beskrivelse av tilsynets [oppfølgingsprosess](#) og veiledning om [avviksoppfølging](#)

Tilsynet kategoriserer ikke avvik i forhold til alvorlighetsgrad. Virksomheten må selv vurdere alvorlighetsgrad og eventuelt behov for å prioritere gjennomføring av tiltak raskere enn frister tilsynet setter.

Der vi avdekker vesentlige mangler, vil vi vurdere å pålegge hele eller deler av virksomheten stanset eller trekke sikkerhetssertifikatet/tillatelsen tilbake. Vår hjemmeside gir mer informasjon om [sanksjonsmiddelbruk](#).

6.9 Fornøyd med gjennomføringen av tilsynet og rapporten?

SJT skal bidra til sikkerhet på jernbanen, og tilsynsaktiviteter er viktige virkemidler. Arbeidet krever mye personell og tid fra dem vi fører tilsyn med og oss. Det er viktig at tilsyn gjennomføres effektivt, med søkelys på det viktigste for sikkerheten.

Vi ønsker å være tydelige i vår kommunikasjon, og at tilsynsbesøk skal oppfattes som nyttig for sikkerhetsarbeidet. Vi ønsker derfor en vurdering av gjennomføringen av dette tilsynet og rapporten.

Vår kontaktperson i virksomheten vil snart motta en epost-invitasjon til å svare på en elektronisk tilfredshetsundersøkelse. Den er ikke anonym, og kan besvares flere ganger og av flere personer. Vi ønsker flest mulige tilbakemeldinger om tilsynet.

Vi vil ikke svare direkte på vurderingene eller innspillene som kommer (med mindre vi blir bedt om det), men se trender og utvikling over tid og inkludere dette i vårt forbedringsarbeid.

VEDLEGG – FORSKRIFTSTEKST

Sikkerhetsstyringsforskriften

§ 4-6. Informasjonsoverføring

Den øverste ledelsen har ansvaret for at det er utformet et system for informasjonsoverføring mellom de ulike nivåer og funksjoner i virksomheten, samt med andre jernbanevirksomheter i den grad det er relevant, slik at kunnskap om forhold av betydning for arbeidet med sikkerheten formidles til og behandles på relevant nivå.

§ 7-2. Oppfølging av jernbaneulykker og jernbanehendelser

Jernbanevirksomheten skal ha system for intern rapportering, registrering, granskning og analyse av jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser.

Jernbanevirksomheten skal undersøke og analysere jernbaneulykker, alvorlige jernbanehendelser og jernbanehendelser. Hendelsene skal analyseres både enkeltvis og i forhold til andre hendelser for å sikre at nødvendige tiltak identifiseres.

Tiltakene skal følges opp og effekten evalueres. Inntil nødvendige tiltak er iverksatt skal det ved behov gjennomføres kompenserende tiltak.

§ 7-4. Oppfølging av avvik

Jernbanevirksomheten skal registrere og følge opp avvik fra jernbanelovgivningen og interne bestemmelser. Det skal tas stilling til avvikenes betydning for sikkerheten, både enkeltvis og i forhold til andre avvik.

Jernbanevirksomheten skal rette avvik, avdekke årsakene til avvikene og iverksette tiltak for å hindre gjentakelse. Tiltakene skal følges opp og effekten av tiltakene evalueres. Inntil avvik er rettet skal det ved behov gjennomføres kompenserende tiltak.